

Ilyen előjáró volt Boldog emlékü István is, ki imádságos és munkás életének szép és örök «koronáját», mint görög eredetű neve is (Stephanos) jelzi, méltán remélhette az Úrtól, egyetlen jutalmától! S így betegségtől s öregségtől megtörve, néhány napig tartó, szelíden és türelmesen viselt szenvedés után csöndesen elszenderült Krisztusban. Társai könnyezve és imádkozva temették el Pilis-szentkereszten 1300-ban Boldog Özséb és Boldog Benedek mellé, hogy akik az életben annyira összeforrtak, a halálban se legyenek szétválasztva.

A magyar Pálosrend reméli, hogy az első három szent Provinciális Perjel sírja talán nem is oly sokára elő fog kerülni a helyszíni ásatások során.

P. Gyéressy Ágoston

Könyörögj értünk!

Szelíd szép arcodat,
Madonnám, ha nézem,
Akácvirágoknak
Illatárját érzem.

Szűzjehér havasok
Képe jelenik meg
S ibolyát fakasztó
Napsugarat érzek,
Mikor Rád tekintek.

Hogyha Téged nézlek,
Tündérálmot látok,
Minden magyar vágyát:
Nagy-Magyarországot!

Noémi

Pálos Konfráterek

Irta: Kisbán Emil dr.

(4)

(Folytatás.)

A XVII. század másik nagy konfrátere, akiről a rendi évkönyvek szintén nagy elismeréssel nyilatkoznak, a szatmármegyei ősöktől származó *Diankoveczi Szakmárdy János* volt.

Már mint egyszerű ügyvéd is kivált nagy jogi tudásával. A Budapesti Egyetemi Könyvtár kéziratára három igen értékes jogi munkáját őrzi.¹

¹ Ezek: *A methodus processuum*, seu introductio in pragmaticum recte instituendorum, continuan-

Tudománypártolásán kívül a mindennapi életben is igen sok jót tett. Igaz felebaráti szeretettel karolta fel az özvegyek, árvák és szükölködők ügyét.

Az 1647. évi pozsonyi országgyűlésen már igen tekintélyes ember lehetett. Kitűnik ez abból a dicsőítő iratból is, amelyet III. Ferdinánd fiának, a 13 éves IV. Ferdinánd június 16-án történt megkoronázása alkalmából írt,¹ mikor is ez a koronázási oklevél megtartására esküt tett. Munkájának a hatodik lapján könnyen perdülő distichonokban leplezi le magát, mint az irat szerzőjét, az uralkodó előtt.

A reá ruházott feladatokat mindig lelkiismeretesen és pontosan teljesítette. Így 1667 április 25-én is Besztercebányára kellett mennie vagy 20 napra, «bizonyos különbözetek felülvizsgálására». Kiváló jogi tudásának elismeréseképp a pozsonyi országgyűlésen az artikulusok összeállítását is reá bízták. A katolikusok és protestánsok forrongó vallási és alkotmányos vitáiban a méltányosság alapjára helyezkedve, mindig hűséggel és meggyőződéssel szolgálta nemzete és egyháza érdekeit. E téren azonban a legtöbbet szeretett pálosainak felkarolásával érte el. Horvátország katolikus vallási életének megújítását két pálos kolostornak, az ulimainak és a körösinek alapításával s több más kolostor anyagi helyzetének javításával támogatta. Minden anyagi és erkölcsi erejével azon volt, hogy a rend gyarapodjon és boldoguljon. A pálos szerzetesség a papi élet mintaképeként lebegett szemei előtt. Ezért telepítette le őket a stájerországi *Ulimán* (1663). Az itteni várat, amelyet Erdődyeknek tett szolgálataiért járó fizetség fejében kapott, adta át a rendnek a kolostoralapítás céljaira.

dorumque et finaliter concludendorum exequendorumque processuum judiciariorum, a *Processus aliquot causarum* és a *Tractatus de processu criminali*. Megiratásuk ideje az 1647 körüli esztendőkre esik s valóban rá is szolgáltnak arra a megtisztelő megjegyzésre, amely a *Tractatus* című értekezése végén olvasható: «Et haec sunt, quae magnus olim Joannes Szakmárdy protonotarius et S. C. R. Mtis (Ferd. III.) in juridicis locumtenens et consiliarius per multas annorum revolutiones sub diversis Octavis accurate collegit et edidit». Pars I—II—quarto p. 70. et 197. Egyetemi könyvtár kéziratára B. 92.

¹ *Serenissimo principi Ferdinando IV. Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae és Slavoniae Regi, Archiduci Austriae, Duci Burgundiae, Styriae, Carinthiae, Carniolae etc. Comiti Tyrolis, et Goritiae etc. Domino Clementissimo. In Foelicem Hungaricae Coronae susceptionem canebat. Qui infra. Sub Diaeta. Poseniensi, anno (1647) MDCXXXVII Viennae Austriae. In officina Gregorii Gelbhaar, Typographi. Caesarei. Az említett distichon a következő:*

Ille ego sum Vates Szakmardius, ille Joannes, Qui Ferdinando tale poema cano.

Nuncius Illyricis, et Protonotarius oris.

V. ö. Szabó-Hellebrant R. M. K. III. 1. 1678 sz.